

Høring idrettskretser og idrettsråd - «Idrettsrådsutvalgets rapport» Idrettsstyret har bedt administrasjonen i Norges idrettsforbund (NIF), i samarbeid med idrettskretsene (IK), om å gjennomføre en høring på «Rapport fra idrettsrådsutvalget – fremtidig organisering, finansiering og rolle for idrettsråd», som ble fremlagt for idrettsstyret våren 2025. Hele rapporten kan leses i sin helhet i lenken [rapport-oppdatert.pdf](#) på Norges idrettsforbund sine nettsider under rapporter. I dialog med idrettskretsene har NIF kommet frem til at idrettskretsene kjører workshop med idrettsråd (IR) i sin krets, der idrettsråd kan velge om de vil svare selv på høringen, eller om idrettskretsen sender svar på vegne av idrettsrådene eller en kombinasjon av disse to. Idrettskretsen har ansvar for å distribuere høringen til idrettsrådene. I det følgende er det beskrevet kort hva utvalget har beskrevet i rapporten under tematikken «Idrettsrådenes finansiering», «idrettsrådenes organisering» og «idrettsrådenes rolle i idrettsorganisasjonen og deres respektive kommuner». For å strukturere svarene ønskes svar på noen konkrete spørsmål under hvert av disse temaene.

Idrettsrådenes finansiering

Idrettsrådsutvalget har vektlagt forutsigbarhet som det viktigste elementet med finansiering.

Utvalget har vurdert at det viktigste tiltaket for å sikre idrettsrådene mer forutsigbar finansiering på kort sikt er følgende:

- Jobbe for å gjøre prøveordningen med inntil 5 prosent av lokale aktivitetsmidler (LAM) til drift og felles tiltak i idrettsråd til en permanent løsning.
- Jobbe for å fjerne kravet kommunalt bidrag tilsvarende LAM-summen

Spørsmål finansiering:

1. Hvordan vurderer deres organisasjon en permanent ordning med bruk av inntil 5 prosent av LAM til drift og felles tiltak i idrettsråd, og hvilke konsekvenser vil dette ha?

For Drammen idrettsråd (DIR) vil inntil 5% av LAM være et godt bidrag til å opprettholde drift og felles tiltak i idrettsrådet, men ikke nok. De totale driftsutgifter for DIR var i 2024 kr 2.672.000 som inkluderer lønn til 2 ansatte (en i 100% stilling, og en i 80% stilling). Drammen kommune med 104.000 innbyggere og 28.000 barn og unge mottar LAM midler på i overkant av 10 millioner kr. 5% av LAM utgjør da ca. 500.000 kr. Dersom Drammen kommune stiller med tilsvarende sum kan DIR motta totalt 1 million kr til drift på denne måten. DIR er derfor avhengig av å skaffe seg offentlige og private midler fra andre hold for drift av idrettsrådet.

Man kan argumentere for at LAM midler er idrettens midler som burde gå uavkortet til idretten for å opprettholde et godt aktivitetstilbud til barn og unge. Likevel vil DIR hevde

at den prosentandelen som går til drift av idrettsrådet kommer idretten til gode nettopp gjennom den koordinerings-huben som idrettsrådet er mellom kommune og idrettslag. Det må også understrekes at DIR bruker en stor del av den totale driftspotten til å drifte Aktive lokalsamfunn og tilsvarende folkehelseprogrammer i Drammen kommune, som muliggjøre kommunal finansiering av den andre stillingen i DIR.

DIR er derfor helt avhengig av å kunne finansiere driften med LAM-penger, og støtter at ordningen gjøres permanent. DIR mener at NIF ikke bør legge opp til å øke prosentandelen til 10 % da dette vil kunne virke svært negativt på mange klubber.

2. Hva er deres syn på kravet om kommunalt bidrag tilsvarende LAM-summen og mulige konsekvenser av en eventuell fjerning?

DIR er helt avhengig av et kommunalt bidrag for å kunne opprettholde en vel fungerende drift av idrettsrådet.

DIR ser likevel at mindre ressurssterke kommuner ikke kan sette av penger og dermed blir idrettsrådene i disse kommunene avskåret fra å ta ut inntil 5% av LAM midlene, og konsekvensen kan være at man ikke kan ta seg råd til å ansette en ledelse på en stillingsprosent. For små kommuner vil inntil 5% av LAM midlene likevel utgjøre en så liten sum penger at det uansett ikke vil få noen innvirkning på driften av idrettsrådet.

Derfor mener DIR at føringen om at kommunene skal bidra med minimum tilsvarende beløp bør videreføres.

3. Er det øvrige forhold ved finansiering idrettsstyret bør vurdere?

Uttak av inntil 5% av LAM er ikke tilstrekkelig for å finansiere driften av et idrettsråd, selv ikke når kommunen bidrar med tilsvarende beløp. Med dagens ordning blir det kun de store kommunene med relativ god økonomi og mange idrettslag som har mulighet til å holde seg med idrettsråd med daglig ledelse. Effekten av idrettsråd med daglig ledelse bør selvfølgelig vurderes, men erfaringen fra Drammen er at idrettsrådet bidrar tungt inn i prosesser som bedrer rammevilkårene for idrettslagene i kommunen. Vår vurdering er at dette ikke ville vært mulig uten en daglig ledelse av idrettsrådet. Drammen idrettsråd mener at flere idrettsråd i Norge burde ha en daglig ledelse, og derfor må NIF sitt styre se på en annen finansieringsmodell enn den gjeldende. En mulig finansieringsløsning er å inkludere idrettsråd i spillemiddelsøknaden for det enkelte år, slik at drift av idrettsråd er inkludert i søknaden på lik linje med for eksempel idrettskretser (post 1) eller særforbund (post 2). Kun en slik ordning vil kunne skape stabile og forutsigbare driftsinntekter for idrettsrådene, og gjøre dem uavhengige av kommunale støtteordninger som er små eller ikke-eksisterende i mange kommuner.

Idrettsrådenes organisering

Utvalget anbefaler prinsipielt at idretten må forholde seg til de etablerte kommunegrensene. Det er viktig for idretten at idrettsrådene tilhører hver sin kommune og jobber for sine idrettslag. Til tross for at idrettsrådene bør jobbe en-til-en mot kommunene, ser utvalget likevel de positive gevinstene med regionale samarbeid – der det er mulig og ønskelig. Hensikten med de regionale samarbeidene er å styrke hvert enkelt idrettsråd i sin hverdag. Idrettsrådene må oppleve at et regionalt samarbeid tilfører merverdi for dem, enten ved kompetanse, nettverk eller gjennom tilgang på «beste praksis». Samarbeid skal styrke idrettsrådenes arbeid mot kommunene, særlig idrettspolitisk.

Spørsmål organisering:

1. Hvordan vurderer de ulike modellene og hvilke er mest aktuelle for idrettsråd i deres region:

a. Sonemodell

Slik Drammen idrettsråd forstår modellen er det en ressurs utenfor NIF-systemet som er frivillig eller betalt for å følge opp idrettsrådene i sin sone. Vi tror modellen kan fungere der det er en sone med idrettsråd uten daglig ledelse. Der kan en ressurs gi synergier i forbindelse med oppfølging av saker og i tillegg være bindeleddet mellom idrettsråd uten daglig ledelse og idrettskrets. Idrettsrådene i Norge med daglig ledelse har vurdert en avart av denne modellen. Vi har anbefalt at det etableres en ressurs for alle idrettsråd som deltar i idrettsrådsfellesskapet som møtes hver 14. dag på Teams. Her trenger vi en ressurs som kan forberede og gjennomføre møtet, og følge opp initiativ og beslutninger som blir tatt under møtet. Uten en slik ressurs faller oppgaven på en eller flere av idrettsrådene, og det har vist seg å fungere dårlig.

b. Felles daglig leder for flere idrettsråd

For små idrettsråd kan dette være en løsning. For Drammen idrettsråd, som har 110 idrettslag i sin organisasjon, vil det ikke kunne fungere. Å forholde seg til to eller flere kommuneadministrasjoner, to eller flere sett med politikere osv. vil ikke være en aktuell løsning for Drammen idrettsråd.

c. Nettverk for daglige ledere

DIR er svært positiv til å etablere et nettverk for daglige ledere. På nasjonalt nivå eksisterer det et forum for daglige ledere som møtes på Teams hver 14. dag. Det etableres også ad-hoc nettverk når det er praktisk ønskelig på tvers av dette, for eksempel innen idrettskretsen. NIF og idrettskretsene bør inspirere til det.

d. Nettverk for styre- og daglige ledere (inspirert av idrettskretsenes samarbeidsutvalg, også forkortet IKSU)

e. Tettere oppfølging av idrettskretsen (eksempelvis fadderordning)

DIR ser ikke helt nødvendigheten av det. Det er viktigere med et nettverk for

daglige ledere. Likevel må idrettsrådene kjenne til kontaktpunktene i idrettskretsen mtp. hvem man skal henvende seg til i forskjellige saker.

2. Er det øvrige forhold ved organisering av idrettsråd som idrettsstyret bør vurdere?

Idrettsrådenes rolle i idrettsorganisasjonen og deres respektive kommuner

Utvalget ser på idrettsrådet som et avgjørende organisasjonsledd i fremtidens idrettspolitik. Kommunene er på mange måter den viktigste aktøren for idrettens lokale rammebetingelser. Derfor er det svært viktig at idrettsrådene har en så god lokal posisjon som mulig. Det er også viktig at idrettsrådene engasjerer seg i idrettsdemokratiet og idrettspolitikken, slik at de lokale perspektivene kan bli hensyntatt oppover i organisasjonshierarkiet. Kommunene må se betydningen og verdien av sterke idrettsråd, og hvordan det kan være til hjelp for kommunenes oppgaver knyttet til idrett. I tillegg har kommunene mye igjen for at idrettsrådet tar idrettspolitiske prioriteringer for dem, slik at kommunene slipper å velge mellom interessene til ulike idrettslag/grener.

Følgende tiltak foreslås for å styrke IRs rolle i idrettsorganisasjonen og i kommunene:

Idrettsorganisasjonen

- Det gjennomføres flere idrettsrådswebinarer nasjonalt, flere fysiske seminarer regionalt.
- Anleggs- og idrettsrådskonferanse videreføres, men innspillene til forbedringer tas til etterretning.
- Utarbeidelse av et samarbeidsutvalg for styreledere skal styrke idrettsrådenes politiske kompetanse. Tilsvarende videreutvikle nettverket med daglig ledere i IR.

Kommunen

- NIF kårer årets idrettskommune. Samarbeidspartnere kan inviteres med, f.eks. Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD).
- NIF og Kommunenes sentralforbund (KS) bes jobbe sammen for styrke samarbeidet mellom kommune og idrettsråd.
- Det gjøres en felles innsats for at idrettsrådene skal etablere/forny sine samarbeidsavtaler med kommunene.
- Alle idrettsråd kan ta initiativ til en dialog-time hvert/annethvert år i kommunestyret.

Spørsmål idrettsrådenes rolle

1. Hvordan kan idrettsrådene styrke sin politiske rolle overfor kommunen?

Først etablere en Samarbeidsavtale som trekker opp rammene for slikt samarbeid. Deretter jobbe for å etterleve innholdet i avtalen. Dernest være proaktiv i forhold til politiske saker som angår idretten. Her er det viktig å etablere gode samarbeidsforhold både med posisjon og opposisjon. I den ideelle situasjon har idrettsrådet klart å påvirke kommuneadministrasjonen til å legge frem forslag som gagnar idretten. Hvis ikke man lykkes med det bør det brukes mye tid til å oppdatere politikerne om fakta i den enkelte sak, og hvilke konsekvenser forslag fra kommuneadministrasjonen vil kunne få for idretten. Lykkes man med dette vil idrettsrådet være med på å sikre idrettens kår i kommunen.

2. Er dagens ordning for samarbeid og samarbeidsavtaler mellom idrettsråd og kommuner tilstrekkelig, eller bør det innføres nye faste møteplasser for å fremme idrettens interesser lokalt?

For Drammens vedkommende anses dagens Samarbeidsavtale som tilstrekkelig.

3. Hvordan kan idrettsråds posisjon i idrettsorganisasjonen styrkes?

Gjennom en god, robust og levedyktig finansieringsmodell.

4. Hvilke kompetansekrav har tillitsvalgte i idrettsråd i dag som ikke dekkes av idrettens kompetanseutvikling?

Ikke vurdert.

Svar sendes til nifhoringer@idrettsforbundet.no innen 30.oktober.

Hilsen Norges idrettsforbund